

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3337/2020
11.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Стефан Лазић, адвокат из ..., против тужених ББ из ... кога заступа пуномоћник Татјана Милојевић, адвокат из ... и ЈП „Електропривреда Србије“ огранак „Те-КО Костолац“ из Костолаца, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж бр. 2899/19 од 04.02.2020. године, у седници већа одржаној дана 11.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж бр. 2899/19 од 04.02.2020. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж бр. 2899/19 од 04.02.2020. године, у ставу првом изреке потврђена је првостепена пресуда Вишег суда у Пожаревцу П бр. 3/19 од 19.04.2019. године у ставу првом алинеја један изреке, којим је утврђена ништавост пуномоћја овереног пред Општинским судом у Пожаревцу дана 16.05.2006. године под Ов.бр. ... /... .

Преиначена је првостепена пресуда и у ставу првом алинеја два и три изреке и одбијен тужбени захтев за утврђење ништавости Споразума о накнади за експроприсане непокретности ... од 12.06.2006. године и од 06.08.2007. године у делу који се односи на кп.бр. ... и ... КО Преиначено је и решење о трошковима поступка тако што су тужени обавезани да тужиоцу на име трошкова поступка исплате износ од 342.625,00 динара. Обавезан је тужилац да првотуженом накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 87.500,00 динара.

Против правноснажне другостепене пресуде у преиначеном делу ревизију је изјавио тужилац због погрешне примене материјалног права са позивом на одредбу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП.

Врховни касациони суд је испитао другостепену пресуду у побијаном делу у границама прописаним одредбом члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11... 87/18) и одлучио да ревизија тужиоца није основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју се ревизијском поступку пази по службеној дужности. Ревизијом тужиоца не указује се на постојање битних повреда поступка.

Према утврђеним чињеницама, тужилац и првотужени су били у пријатељским односима. Током 2003. године тужилац је, без писаног уговора, продао првотуженом предметне кп. бр. ... и ... КО Првотужени је исплатио тужиоцу износ од 39.000 евра. Уместо дотадашњег тужиочевог закупца парцела, првотужени је ушао у посед наведених непокретности и на истима засадио воће. Друготужени је на основу судски овереног, али од тужиоца непотписаног пуномоћја, закључио са друготуженим споразум о накнади за експроприсане спорне парцеле и парцелу тужиоачеве мајке на основу њеног уредног пуномоћја.

Код овако утврђених чињеница првостепени и другостепени суд су усвојили тужбени захтев за утврђење да је спорно пуномоћје ништаво и да не производи правно дејство сагласно одредбама члана 4. и 5. Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа, због недостатка тужиочевог потписа на пуномоћју. Првостепени суд је са позивом на одредбе члана 89., 90., 92. и 98. ЗОО, као последицу ништавог пуномоћја усвојио и тужбени захтев за утврђење ништавости споразума о накнади за експроприсане непокретности. Другостепени суд је применом одредбе члана 749. став 1. и 765. став 1. ЗОО одбио тужбени захтев за утврђење ништавости споразума о накнади. Ово из разлога што је тужилац одласком у суд да овери пуномоћје друготуженом, што је неспорно утврђено, манифестовао вољу за закључење неформалног уговора о налогу којим је као налогодавац овластио друготуженог да закључи спорне споразуме. Обзиром да тужилац није одустао од уговора о налогу до реализације истог, односно до закључења спорних споразума, јер је тужбу поднео 25.05.2016. године, по оцени другостепеног суда нису испуњени услови за ништавост споразума које је првотужени закључио са друготуженим по налогу тужиоца.

Ревизијским наводима оспорава се становиште другостепеног суда и правилна примена материјално правних одредби на којима је заснована побијана пресуда. Законска претпоставка прописана чланом 90. ЗОО захтева да пуномоћје мора бити у форми која је прописана за уговор, а у члану 57. став 2. Закона о експропријацији споразум о накнади се закључује у писаној форми. Стога ревидент сматра да утврђена ништавост пуномоћја води ништавости споразума закључених на основу тог пуномоћја. Неформални уговор о налогу такође води ништавости споразума због повреде паралелизма форми.

Паралелизам форми прописан одредбом члана 90. ЗОО односи се на форму пуномоћја за закључење формалног уговора. У конкретном случају радило се о

фактичкој експропријацији спорних парцела па споразум о накнади закључен између тужених није захтевао обавезну форму из члана 57. став 2. Закона о експропријацији. То што су тужени споразум закључили у Одељењу за урбанизам, комуналне и имовинско правне послове општине Пожаревац не значи да је та форма обавезна и да се односи и на пуномоћје као једнострану изјаву воље или уговор о налогу којим се овлашћује друго лице на предузимање одређених правних и фактичких радњи.

Тужилац је предметне парцеле продао првотуженом, од првотуженог примио купопродајну цену, те је првотужени ступио у посед спорних парцела. Уговором о налогу тужилац је овластио друготуженог да у смислу члана 749. став 2. ЗОО за рачун тужиоца закључи споразум о накнади за фактички експроприсане непокретности. Ово са разлога што је тужилац, без обзира на продају спорних непокретности управо првотуженом, био укњижен као власник истих па је са тог разлога имао положај претходног власника код корисника експропријације. Санкција ништавости уговора из члана 103. ЗОО је правно средство које спречава правно дејство уговора закључених противно принудном пропису, јавном поретку и добрим обичајима. У конкретном случају управо супротно правилима правног и моралног поретка је то што тужилац, који је проузроковао ништавост пуномоћја, који је претходно отуђио спорне непокретности и без писаног уговора примио купопродајну цену, тражи утврђење ништавости споразума о накнади за исте непокретности, која треба да припадне првотуженом коме је и исплаћена, како накнада за парцеле тако и за заседе.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је применом члана 414. ЗПП одбио ревизију тужиоца као неосновану и одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија,
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић